

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági — hetilap. Megjelenik minden vasárnap.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona.
Negyedévre: 2 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratok vissza nem adtnak.

Felelős szerkesztő:

Dr. JÜNKER PÁL.

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvsajtója,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
A hirdetések jutányosan számítjuk.

Báró Inkey József beszámolója.

Választókerületünk országgyűlési képviselője Báró Inkey József f. évi december hó 27-én délután 2 órakor tartotta beszámoló beszédét a Korona nagytermében.

A nagytermet zsufolásig megtöltötte a választóközönség nagy serege, mely pártkülömbőség nélkül eljött, hogy meghallgassa az érdekes időponthoz tartott beszámolót és egyúttal programbeszédet.

A gyűlést Mátray Gyula a csurgói szabadelvű párt elnöke nyitotta meg, üdvözölve a képviselőt és felkérte a beszámoló megtartására, amire Báró Inkey József a következő beszédet mondotta:

„Tisztelt választópolgárok!

Mint már volt szerencsém önökkel tudatni folyó hó 18-án a szabadelvű párt kötelékéből kiléptem és a mai nap mint pártonkívüli képviselő állok önök előtt azzal, hogy kifejtsem azon indokokat, melyek arra birtak, hogy eddig vallott elveim fentartása mellett, elhagyjam azt a pártot, melynek tagjaként engem három évvel ezelőtt megválasztani szivesek voltak. Tudom jól, hogy ezt a lépésemet egyszerűen az önök tudomására hozva,

mintegy annak gyanuját látszott volna reám ruházni, mintha mindenáron önökre akarnám magam oktrojálni, így tehát lelkiismeretemből folyó kötelességet teljesítek, midőn álláspontomat megvilágítva eljárásom helyeslését az önöknek továbbra is irányomban nyilvánuló bizalmukban keresem. Kilépésem önöket, t. választópolgárok nem lephette meg, hiszen a folyó év nyarán tartott beszámolómban annyira körvonalaztam azon álláspontomat, melyet a házszabályrevízió kérdésében elfoglaltam, hogy ennek csak természetes folyamánként következett a tett effektualása. Legyen szabad nem tulhosszan, de lehetőleg a kérdés mélyére hatva a legutóbb történekről kissé elmélkednem.

A házszabályrevízió, mint ilyen, főleg a csak nemrég befejezést nyert obstrukcionalis vita szerint — értem az 1867 XII. törvénycikk körül folyt tárgyalásokat — egy olyan igényként állott az integer fentartandó parlamentarizmusnak, mely mint a józan ész szülte követelmény eleve biztosította sikerét annak, hogy pártkérdések fölé emelkedve, — talán egy elenyésző kisebbségtől eltekintve — az egész Ház helyeslésével fogna találkozni annak megvalósítása. Egy olyan követelmény, melyet nemcsak a többség, de az összes ellenzék tekintélyes nagy száma talán egyformán ítél meg és

nem tudom az ellenzék nem sürgetőben-e látva és tudva azt, hogy mennyire nincsen hatalmában saját párttagjai felett, befolyását érvényesíteni. Egy olyan követelmény, melynek bekövetkezése az egész országban az egész közvélemény előtt, mint természetes folyamánya a parlamentarizmus ferde kinyívésének követelve lett. Ily békésen, ily éretten állott tehát előttünk a revíziókérdése. És ma mit látunk. Látjuk azt, hogy az ellenzéki pártok fentartva azon elveiket, melyek oly élesen választják el őket egymástól ad hoc egyesültek, a szabadelvű párt tekintélyes csoportja kivált, az egész ország lázban, a jövő síváran és beláthatatlanul.

Mi ennek az oka tisztelt választópolgárok. Oka az, hogy ez az ország, ez a nemzet, mely annyi sok csalódáson, annyi megpróbáltatáson és keserűségen ment már keresztül, nem tehette magáévá azt, hogy egy kormány és egy alkotmányosan választott, sőt mi több, a jog, törvény és igazság jegyében választott többség, eddigi jogfejlődésünk és minden törvényes rendelkezéseink ellenére lábbal tiporva mindent, a mi eddig még ő előtte is szent volt, vak fanatizmusban kövessen el törvényszegést. Megdöbbenve állunk e tény előtt, megdöbbenve és kérdőleg következményei előtt. Megdöbbszent az a tény, hogy a Ház többsége egy olyan precedenst

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCAJA.

Huzd rá cigány! . . .

Huzd rá cigány! — azt a nótát!
Mely kicsalja a banknótát
A zsebedből . . .
Huzd rá cigány! az angyalát!
Sirjon, ríjjon a nótafád
Keservemről . . .

Huzd rá cigány! - na . . . nem tudod?
Azt a busat minek huzod?
Kutyát se ér . . .
Szerelemről, csalfa lányról
Nem nótázik, aki bátor.
A ki legény! . . .

Huzd rá cigány! — te fajankó!
A nótámért huli a bankó
A markodba . . .
Teringettét! — hát csak újra?
Azt huzgálod; „Szerelmes a Nap a holdba!

Ejh, te füstös, kontár cigány!
Ellátom a dolgod cifrán,
Ha fölkelek . . .
Megmondtam már, ne szerelmezt,
Hanem miben vigaszt lelnek
Az emberek!

Ez az cigány . . . ez az igaz . . .
Ez a remény . . . ez a vigasz . . .
Ezt huzzad csak!
Ezt bugja csak az a bőgő,
Ezt hogy; „Szabad lesz a jövő
Mindnyájunknak!”

SUGÁR JÓZSEF.

Az első sakkjátszmám.

— A „Csurgó és Vidéke” számára írta —

Türr Viktor.

Igy! Föl vannak állítva az alakok. Jöjj sakkozni — szólít meg engemet az én jó nénikém.

— En nem tudok sakkozni.
— Nem tudsz?
— Nos, miért csodálkozik annyira, kedves néni?

— Fiatal ember és nem érteni a sakkhoz — ez mégis borzasztó.

— Már miért volna borzasztó? olyan valami nagy hiba, ha fiatal ember nem tud sakkozni, kedves nénikém?

— Látod, kedves fiam, majd megmagyarázom neked, miért hiba, ha egy fiatal ember nem tud sakkozni. — Figyelj.

Odaültem az én legkedvesebb nénikém oldala mellé. Ő pedig balkezét ajakához emelve, jobbával pedig megfogva egy „pa-

raszt” feje bubját: imigy kezdett tanítgatni.

— Látod édesem, ez a sakkjáték valószínű tudomány, melyre még nagy Napoleon mondá: Játéknak sok, de tudománynak kevés, a mely hasonló az élet mezején futó emberi alakokhoz; Csak hogy itt a sakkjátszma terén megvan a maga joga az alakoknak, hogy miként haladhat célja felé, ezen jogában azután nem akadályozhatja senki és semmi, mert a sakk teremtője bölcsen beosztá azt . . .

De kedves nénikém, bocsánatot, még mindig nem tudom, miért nem haladnak ezek a feketesárga alakok céljuk felé, hanem itt állnak mozdulatlanságban helyükön egymással szemközt!

— Már is türelmetlen vagy. Látszik, hogy a véred heves, nem leszel jó sakkista. Itt a higgadság a fő, mint különben mindenben. A fekete — vegyük — képezi a támadó felet, a sárga a védekezőt. Látod, mint az életben, itt is van osztályzat, de mely osztálynak megvan a maga hatásköre. . . Ezen nyolc, itt az első sorban a „parasztok.” Ezek legtöbb esetben képezik a főbb alakok álláspontjának véderejét. u. m. a „királyné” és a „király”-nak valamint a két „futó”-nak, Van két „ló” is, melyeknek ugrásai sokszor e téren is igen nagy hasznót, de kárt is okozhatnak . . .

— Hát ezek a gömbölyű . . . izék . . . izék itt a két szélről micsodák?

— Azok a — „bástyák” — legjobb és

alkotott, mely mindörökké lehetlenné teszi parlamentárizmusunkat, egy olyan precedens, melynek alapján teljesen ki vagyunk szolgáltatva minden percben és mindörökké Austriának. Én nem tartozom azok közé, kik Tisza gróf jóhiszeműségében kételkednek, pozitív tudom, hogy a hárszabály-reviziónak keresztülvitelében ő egy olyan szolgálatot vél az országgal szemben teljesíteni, hogy ennek fejében nem rettent vissza semmi eszköztől, sőt merem hinni, hogy míg ő lesz a kormány élén, nem kell félni attól, hogy a minapi tény precedensül felhasználva alkotmányunkat veszélyeztetné. De ki áll jól t. választó polgárok, hogy a jövőben nem akad-e egy teljesen Bécs szolgálatában álló férfi, ki elég merész lesz mint magyar ember ülni a kormányelnöki székben, a ki felhasználva azt a tényt, melyet ma egyesek a szükségszerűség mázával akarnak bevonnai, nem él-e vele oly körülmények esetén is, melyek azután egy örökkésajgó és soha javulást nem ígérő csorbát ütnek dicsőséges történeti alkotmányunkon. Ennek tudata, — ahhoz a szeretve féltetthez való ösztönszerű ragaszkodás omlasztotta le egyszerre az ellenzéki pártok keretét azon két nagy alternatíva előtt! magyarok vagyunk-e vagy sem. Magyarok a szó legnemesebb értelmében, magyarok vérünk feláldozásában az igaz ügyért, vagy pedig szolgálak, kik önző céljaik elérésére alkotmányunkat is készek feláldozni.

Mert ha párhuzamot vonunk magae merénylet és az ezt előidéző okok között és teszem azt, egy mérleget, — a bűnnek mérlegét vesszük kezünkbe — egyik serpenyőbe ültetve a Lengyel Zoltánokat, a másikba a kormány és a többség hallatlan eljárását, ugy bizonyára ez utóbbiak lesznek azok, melyek a mérleget egyensúlyból kiütik. De hiszen nem is lehet, nem is szabad egynéhány, mondjuk rakoncátlan férfiú viselkedésével kik megengedem nagyon is megakasztólag tud-

nak hatni a rendes parlamenti tárgyalásoknál, egyforma mértékkel mérni a kormánynak a törvényszegés terére való lépését, bármennyire is ideális célt véljen vele szolgálni.

Napról-napra hallunk sajnosan az idegen államok parlamenti elfajulásáról — kénytelenek voltunk tapasztalni hogy nálunk is eltértek messze a tisztelet és ildom parancsolta formáktól, de senki sincs ez országban, ki merete volna csak lehetőségét is hinni annak, hogy a kormány öntudatosan kieszelve egy államcsinyt, ehhez egy — megengedem nagyon ügyes eszközökkel lebilincselte többségnek egyhangu helyeslését megnyerje.

Egyhangu helyeslés. Vajjon annak mondható-e? Én, ki elég szerencsétlen voltam szemtanuja lenni az egész eseménynek, én, ki ugylátszik nem voltam a magasabb titokba beavatva és jóhiszeműleg abban a hitben éltem, hogy igazán — mint hangoztatva lett — csakis kicsinyes formaságok árán akartatik a revízió keresztülvitele, én, kinek az Uristen ép érzéseket, jó hallást, jó szemeket és talán formalisan gondolkodó agyat is adott, képtelen voltam ott az első pillanatban tudatára ébredni annak, hogy tulajdonképpen mi történik, fogalmam sem volt arról, midőn a többieket állani láttam és a kíváncsiságtól hajtva magam is felállottam, hogy most törvényhozási aktust végzek s hogy tulajdonképpen a Dániel féle indítványt szavazom meg, — hiszen ekképpen Kossuth Ferencz és az egész ellenzék is megszavazta azt, mert hiszen a nagy zűrzavarban senki sem maradt ülve és ha e szavazást mindenáron érvényesnek tekintjük, ugy nincs ok felháborodásra, mert azt a Ház teljes egyöntetűséggel hozta. Hát lehetett-e enki enunciacióról szólani, hol az állítólag leszavazottaknak legnagyobb része, kivéve az előre beavatottakat, azt se tudhatta, hogy miről van szó. Lehet-e az ily elnöki enunciación nyugvó határozatot érvényesnek tekinteni.

Azok az érvelések, melyeket ugy a miniszterelnök, mint megrögzött követői és védői hallottunk gyenge, nagyon gyenge, szerencsétlenül választott dobálódzás a szavakkal és a linguistika ártatlan mezejére való terelése annak, a mi a férfias és bátor küzdelem porondjáról ugyis leszorult. Azzal érvelni, hogy nem lehet ott államcsinyről szó, hol az állami gépezetnek egyik faktora nem arrogál magának oly jogokat és nem kíván ügyeket eldönteni, melyek nem az ő hatáskörébe tartoznak, azzal érvelni, hogy nem lehet ott törvényszegésről szó, hol csak hárszabályok rendelkezésein tesszük magunkat tul, az ilyen érvekkel és az ezekhez hasonlókat még többet tudnék felhozni, lehet talán ámitani, de higgadt mérlegelés után komolyan meggyőzni, — soha. A magyar nyelv oly szegény, hogy nem rendelkezik kifejezésekkel, melyekkel szabatosan lehetne megjelölni minden egyes fondorlatos kijátszását a törvényes igaznak, ugy egy olyan hiba, mely pótlásra szorul, de hogy e hízagát a nyelvnek felhasználjuk, elkövetett sötét tetteknek tisztábbra mosására, ugy bár az irott nyelv nem is képes reá, de megtalálja formuláját és vétot kiált a magyar szív.

Hogy a jövő miként alakul — a mindenható a megmondhatója annak. Hogy a jövőben fognak életképes pártok alakulni és a Ház mai és volt képe teljesen megváltozni, az csak természetes. Én midőn kilépésemet bejelentettem és ebben siettem, hogy egyike legyek az elsőnek, kik ezt megtették, égetően sürgősnek tartottam idejönni önök közé és eddig tanusított bizalmukkal szemben az őszinteség adóját leróni. Nevemet a sajtó az u. n. Andrássy-csoporttal hozta kapcsolatba, melynek több tagjához személyes barátság és az atyafiság íz, de kijelentem, hogy e csoportnak mint ilyennek messzebbmenő és a jövőben megvalósítandó programja tudtommal még ez idő szerint nincsen. Kilépésünk

erősebb védők. Vigyázni is kell azokra, nehogy elveszzenek, mertha egyszer azt elköltjük, akkor biztos a győzelem.

— Az igaz, de ugy is hallottam, némelykor megnyerjük a bástyát és mégsem leszünk győzők?

— Most a sakkot magyarázom . . . mondja az én jó nénikém.

— Tehát ez a bástya . . . Most tudva az alakok nevét — áttérek arra, hogy valamennyinek mi a célja? Egytől-egyig előbbre törekedni, foglalni és győzni.

Hm!

— Mint az élet terén, ugy a sakktáblán is legtöbb joga és szabadsága van a nőnek, a királynénak. Mehet, a merre tetszik . . . föl, le. Utjából kötelessége mindenkinek kitérni, de azért ő neki nagyon óvatosságnak kell lennie, mert egy paraszt is kiüti, mert a paraszt a sakokban épp oly joggal bír, mint a „futó“ — ha meggondolatlanul utjában állnak.

— No ilyenformán én most kiüthetem nénikém a királynőjét, mert éppen a futóm elé jött.

Az ám! A magyarázásban észre sem vettem . . . de most már mindegy hanem meg bástyámmal a te királynédát viszem el. Visszaadtuk a kölcsönt.

— Ez már nagy baj!

Csak óvatosan! Lám mily jól felfogtad már a játékot. Te belőled még híres sakkozó válik.

Meghiszem, főleg ha olyan mesterem

van, mint kedves nénikém.

No vigyázz, látod, kiütöm a futódat, sőt a bástyád is elviszem . . . most már nemsokára matt lesz.

— Mit jelent az a matt?

Az annyit jelent, hogy nem tudunk mozogni. Más szóval a király be van kerítve egy alakól, néha többtől is, melynek utjából ki nem térhet, nem menekülhet . . . föl kell, illetőleg meg kell magát adni . . . Ugy van kedvesem, meg kell magad adnod.

Hm! Hát ha nem!?

Ne busulj azon, hogy én leszek a nyertes. Az első játszmat többnyire elvesztjük, annak ugy kell lenni. De nincs-e így ez az élet tábláján is. Például vegyük csak a szerelmeket.

Felállítják szépen az alakokat (reményeiket) ezekkel futnak, haladnak, olykor olykor huzásokat is tesznek, míg egyszerre csak a nagy játékban észre sem veszik, hogy ott áll a szép tervek előtt egy alak. (Legtöbbször a papa, néha a mama, nagybácsi, nagynéni.) Szegények be vannak kerítve, megvannak fogva, egyikök minden bizonyára „mattá“ van téve: mert a másik . . .

— Nézze csak kedves nénikém ugy gondolom, „sakk a királynak.“

No lássa az ember, még én leszek matt.

— Csak nem?

— De bizony! . . . ezt még sem hittem volna.

— Tehát „sakk és matt,“ kedves jó nénikém!

— Már mi tagadás benne, de te engem ugyancsak szépen kijátszottál. Ez szép! No de nem bánom, még nem is haragszom, legalább megnyugodva leszek, hogy az én Győzőkém mégis tud gondolkodni és meggondolatlanul nem tesz semmit. Hogy az életben is ilyen „jó játékos“ az emberek közt s meglásd mindig nyerni fogsz, sőt ha meg-nősülsz (látod még mikor nem veszed hasznát a sakknak) ily óvatosan sakkozzál kis feleségeddel a házasság terén a szenvedélyek különböző alakjaival. Hallgasd oly türelemmel és stoikus nyugalommal tanításait — mint most az enyémet, — hogy oly szépen és jól játszzátok el a boldog házasságot „sakkpartie“-ját, a mire a mattot ki-mondja valamelyitek közületek, ezt mond-hassátok reá megelégedetten:

Bizony, bizony, elég hosszú volt a játszma, szinte megfiheredett a hajunk belé, szemeinkben a tűz pedig mintha nem is lobogna ugy, mint a játék elkezdésekor . . .

Igy tanultam meg én sakkozni, most még csak az hiányzik, hogy egy kis feleségre tegyek szert, a kivel aztán néha néha elsakkozva, még gyakrabban eszünkbe jusszon a „mi kedves nénikém“ és — szavai.

egyszerre történt az akkor megnevezett tizenhármunknak, de ez minden előzetes megbeszélés nélkül a spontán érzelem behatása alatt történt.

Ma tisztelt választó polgárok, mint egy párthoz egy csoporthoz sem tartozva csakis magyar szívem dobbanását és legjobb meggyőződésemet követve, állok itt önök előtt politikai függetlenségem teljes tudatában kész felvenni a harcos azokkal szemben, kik előtt ma már semmi sem szent többé, kész felvenni a harcot a tavasszal el nem maradható választásokon is, melyekkel Tisza gróf szentesíteni akarja mintegy mostani törvényellenes eljárását. Küzdeni abban a szent tudatban, hogy igazügyért teszem azt, küzdeni azzal a nemes fegyverrel, melyet magyar voltom és az önök bizalma adott a kezembe.“

* * *

A beszédet zugó taps és éljenzés fogadta, mely percekig tartott. Az éljenzés lecsillapultával *Dr. Horváth József* a következő határozati javaslatot nyújtotta be:

„Mondja ki a csurgói választókerület szabadelvű pártja, hogy

a) Felháborodással itéli el a kormánypart erőszakosságát, melylyel a parlamenti szólásszabadság korlátozására tör, mely lépésével nemcsak hogy bekét nem ér el, hanem feldulja az ország nyugalma:

b) Inkey József báró képviselőnek szabadelvű meggyőződéssel, elvei fentartásával a kormánypartból történt kilépését helyeslőleg tudomásul veszi neki hazafias tettéért bizalmat szavaz és a jog és a szabadság tiszteletén alapuló szabadelvű politikájáért mellette továbbra is tártoríthatlanul kitartó.“

A határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel fogadták el.

Majd *Matolcsy István* a függetlenségi párt elnöke beszélt és a függetlenségi párt nevében bizalmat szavazott a képviselőnek.

H I R E K.

— **Hymen.** Mayerhofer Ödön, a Csurgói takarékpénztár vezérigazgatója eljegyezte *Nay Irén* kisasszonyt, *Nay Jakab* kir. kereskedelmi tanácsos leányát Veszprémben. Öszintén gratulálunk az új párnak.

— **Eljegyzés.** Dr. Reményi Zoltán perlaki ügyvéd eljegyezte *Vajda Ilonkát*, *Eisler Károly* muravidéki kereskedő leányát. A fiatal párnak öszintén gratulálunk.

— **Tanügyi áthelyezés.** Mint értesülünk *Gulyás Ferenc* dr. Somogyvármegye tanfelügyelőjét, a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Krassó-Szörény* megyébe helyezte át.

— **Áthelyezések:** A magy. királyi államvasutak zágrábi üzletvezetősége *Imre Andor* gyékényesi hivatalnokot saját kérelmére *Csurgóra*, *Hoffmann Jakab* csurgói hivatalnokot pedig a szolgálat érdekében *Gyékényesre* helyezte át és hivatalukat már is elfoglalták.

— **Új főudvarmester.** Ő felsége, a király gróf *Festetics Tassilót* főpohárnokmesteri állásától felmentette és magyar főudvarmesterré nevezte ki.

— **Halálozás.** *Schlegl Imre* városi rendőr-biztos f. hó 2-ára virradó éjjelen 30 éves korában, tüdőgyulladásban meghalt. Az elhunyt több éve állott már városunk szolgál-

latában hivatását mindig buzgón teljesítette, s halálát is egy a hivatása teljesítése közben ért erős meghülésből származott, betegsége okozta. Temetése ma délután megy végbe.

— **Felolvasás.** A Szabad Lyceumban a legközelebbi felolvasás f. hó 11-en jövő vasárnap délután 5 órakor lesz, a főgymnasium nagytermében. A felolvasat *Dr. Jünker Elek* ügyvéd tartja „A magyar zene és a cigányok.“ címmel.

— **Gyászhr.** özv. *Fischer Dávidné* magánzónó tegnap, több napi kinos szenvedés után 64 éves korában *Csurgón* meghalt. *Fischer Simon* helybeli kereskedő édes anyját gyászolja az elhunytban.

— **Elmaradt pártgyűlés.** A csurgói kerület függetlenségi Kossuth pártjának vezetősége falragaszokon tudatja a választópolgárokkal, hogy a ma délutánra kitűzött népgyűlés, arra való tekintettel, hogy képviselőknél, mult hó 27-én megtartott beszámolója alkalmával — melyről vezető cikkünkben foglalkozunk — a kerület tiltakozása egyhangulag kifejezést nyert, a képviselőházban a mult hó 18-án történtek miatt, a párt vezérének *Kossuth Ferencnek* ajánlatára elmarad.

— **Képviselőtestületünk** 1904 évi december hó 6-án délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek több jelentéktelen tárgya lesz. A gyűlésre jövő számunkban visszatérünk.

— **Figyelmeztetés.** A helybeli vasúti állomás távirda forgalmi hivatalának ajtaján az alábbi figyelmeztetés olvasható: „A magyar kir. államvasutak igazgatósága 98377 f. l. 904 sz. rendelete szerint, hivatlanoknak tilos a bemenet.“

— **A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének** állandó borvásárt rendezőbizottsága *Molnár István* elnöklésével ülést tartott amelyen *Drucker Jenő* dr. igazgató bemutatta a vásári szabályzatot. Az ő indítványára elhatározták, hogy a jövő esztendő március elején *Pozsonyban*, április elején pedig *Sopronban* rendeznek borvásárt. Az ülésen fölmerült egy aradi, egy győri s egy tátrai borvásár eszméje is, amelyet az előbb említett két vásár sikerülte esetén rendeznének. Különbön behatóan foglalkozott a bizottság a legutóbbi eszméjével és *Rác Sándor* indítványára kimondották, hogy a *Tátravidék* nagy idegenforgalmára való tekintettel erre már most megteszi az előkészületeket.

— **Szőlőmunkás-tanfolyam** Szőlőmunkásoknak a szőlőművelésben és pincekezelésben való gyakorlati kiképzése érdekében *Zsámbékon* szőlőmunkás-tanfolyam van. A tanfolyam bevégrésével a tanuló munkások szorgalmuknak és képességüknek megfelelő bizonyítványt kapnak s a kereslethez képest a szőlőbirtokosoknak vincellérekül és előmunkásokul ajánlatni fognak. A kérvények a földművelésügyi miniszteriumhoz címmezve a budapesti m. kir. szőlészeti és borsászati kerületi felügyelőhöz *Budapesten*, VII. ker. *Murányi utca 61. szám*, december hónap 31-ig nyújtandók be.

— **Vasuton.** A Fiume felé siető gyorsvonaton történt. *Kaposvár*ot föl száll egy ura vonatra. Sok csomagot vitt magával. Amikor elhelyezi, véletlenül egy utas kalapjára ül.

— **Micsoda dolog! Nem látja!** A kalapom! Hallatlan! Kikérem magamnak.

— **Boc ánat, véletlen.**

— **Semmi bocsánat! Tönkretette a kalapomat.** Süsse meg a véletlenségét.

— **Ne lázdadjon, megfizetem.**

— **Nem kell. Nincs annyi pénzce, amivel a boszuságom felér.**

— **Mégis?**

— **Négy forint ötven krajcár.**

— **Tessék.**

Mikor a gyors Fiume felő közeledett, a fiumei utas kihajította az ablakon a megvásárolt kalapot.

— **Mit csinál, hallja, hogy tudok most bemenni a városba.**

— **Megvettem hát azt csinállok vele, a mit akarok.**

— **Az elhagyott gyermekeknek a községhez való kiadatása.** A belügyminiszter 1904 évi 52 042. sz. általános rendeletet intézett valamennyi árvaszékhez, miután ism-

telten felmerült az a kérdés, hogy a 7 éven felüli gyermek elhagyottnak nyilvánítandó-e akkor is, ha a község annak tartását és gondozását elvállalja? Az 1903 sz. szabályzat 1 §-a értelmében: elhagyottnak kell nyilvánítani azokat a 15 éven alul levő vagyontalan gyermekeket, akiknek eltartására és nevelésére köteles és képes hozzátartozói nincsenek (1877 évi XX. tcz 11 §-a) és akiknek eltartásáról és neveléséről a rokonok, jótévedők, jótékony intézetek vagy egyesületek kellően nem gondoskodnak. Miután a szabályzat világosan és taxative felsorolja, hogy mely esetben kell a gyermekeket elhagyottnak nyilvánítani és miután a szóban levő esetek közt az, hogy azok a hét éven felüli gyermekek, akiknél az elhagyottá nyilvánítás okai fenforognak, elhagyottá ne nyilvánítsanak, ha az illetőségi község a gondozást elvállalja, nemcsak felsorolva nincs, de szándékosan kihagyatott: a belügyminiszter mostani rendelete szerint az elhagyottá nyilvánítás abból az okból nem mellőzhető, hogy az illetőségi község a gondozást az elhagyottá nyilvánítás előtt elvállalta. Felmerült továbbá az a kérdés is, hogy az elhagyottá nyilvánított 7 éven felüli gyermek kiadható-e a községnek, ha a község tartását elvállalja? Erre nézve a miniszter értesíti az árvaszéket, hogy a Gyv. Sz. 51 §-a világosan felsorolja, hogy kik kérhetik a kiadást. Következésképpen az elhagyott gyermekek csakis azoknak adhatók ki, a kik a kik a kiadást kérhetik. Ezek közt pedig a a község elő nem fordul. Így az elhagyott gyermek a községnek állami gyermekmenhely kötelekéből ki nem adható. Önként értődik azonban, hogy ha a községnek árvaháza, avagy egyéb megfelelő jótékony intézete van: abban a gyermek elhelyezhető.

— **Munkások szerződötése Amerikába.**

A belügyminiszter tudatja a törvényhatóságokkal, hogy értesült arról, miké a *New-Yorkban* székelő „Sout American Development Comyany“ az *Ecuador* köztársaságban levő aranybányái részére *Magyarországon* munkásokat akar toborozni. Felhívja egyúttal a törvényhatóságokat, hogy amennyiben megfelelő mozgalmat észlelnének, az ügynököket nyomoztassa ki s azok ellen az 1903. évi IV. t.-c. alapján a megtorló eljárást indítsa meg s ellenük szigoruan járjanak el; a kivándorlókat pedig figyelmeztesse, hogy az *ecuadori* viszonyok *magyarországi* munkásoknak egyáltalán nem felelnek meg s nevezett köztársaságban konzuli képviselőnk sincs s így a magyar állam részéről ott védelemben nem is részesíthetők.

— **A világ legolosóbb folyóirata.** Ezt a címet ambicionálja magának az „*Erdekes Könyvtár*“ könyvvalaku szépirodalmi folyóirat, amennyiben előfizetési árát egész évre 2 koronában, félévre 1 koronában állapította meg. E csekély ár dacára a lap csak elsőrangú hazai és külföldi írók legkiválóbb elbeszéléseit, novelláit és költeményeit közli. Folytatásos cikket sohasem ad, minden füzet teljesen befejezett, szép könyvet képez. A lap specialitása a „*Rejtvenyvilág*“ állandó ingyenes melléklet. Specialitásnak nevezük mert csak ez a lap nyújtja olvasóinak azt a kedvezményt, hogy kivétel nélkül, minden egyes rejtvenymegfejtőnek egy szépirodalmi művet ad ajándéku. Az előfizetési összeg az *Erdekes Könyvtár* kiadóhivatalábaa *Budapest*, V. *Kálmán u 2)* küldendő, ugyanon kérhető ingyen és bérmentve mutatóványfüzet és előfizetési gyűjtőív is.

— **Az első leánykiházasítási egyletnek** mai számunkban levő nyilttéri közleményére felhívjuk olvasóink figyelmét azzal, hogy véleményét fügeszsze fel, míg a támadások ellen indított sajtóperben a független bíróság nem hoz ítéletet.

— **A Divat Ujság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre, postán való széküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postau'lványon lehet. A *Divat Ujság* kiadóhivatala *Budapesten*, VIII., *kökk Szilárd utca 4.* számu házban van.

Az állás és foglalkozás nélküli emberekre nézve valóságos áldás lesz ezentul a Pesti Napló apróhirdetési rovata, mely mostantól kezdve rendszeresen közölni fogja az országban levő összes üres állásokat úgy a köz, mint a magántisztviselői pályán és a kereskedelmi és ipari vállalatoknak. A kinek n ncs állása, foglalkozása, vagy jelenlegi állása megváltoztatni óhajtja, az ezentul nem lesz kiszolgáltatva a nem mindig lelkiismeretes közvetítőknek, hanem csak figyelemmel kell kísérenie a Pesti Napló apróhirdetéseit, mely igazán nagy áldozattal ezentul díjtalanul fogja közölni az összes tudomására jutó üresedéseket úgy férfi, mint női tisztviselők részére s ezekről bárkinek is ugyancsak díjtalanul nyújt felvilágosítást, a ki válaszbélyeget küld. A Pesti Napló e dicséretes vállalkozása által a munkanélküliség nagy társadalmi problémája egy lépéssel közelebb jutott a megoldáshoz, mert most minden állás nélküli ember könnyen hozzáférhető napilapban mindennap megtalálhatja költség nélkül, hogy hová fordulhat foglalkozásért. Kereskedelmi, gyári és ipari vállalatok, nagyobb gazdaságok stb. ez uton szintén költség nélkül a legrovidebb idő alatt kaphatnak megfelelő személyzetet, mert a Pesti Napló az üres áll. ást hirdető közleményeket, ha hozzá beküldik, teljesen díjtalanul fogja közölni.

Három új regény jelében kezdi meg Herceg Ferencz lapja, az Uj Idők az október-decemberi évnegyedet Az első Gátdonyi Géza írta, a másodikat Zöldi Márton, a harmadikat egy dán poéta: Etlar Carit. Ugyanabba a számba írtak még novellát Herceg Ferenc és Aibisy Katalin, költeményt Gobel Minka és Harsányi Kálmán- továbbá különböző irányú cikkeket: Lyka Károly Malonyay Dezső és Szerb Zsigmond dr. Van ennek a számnak egy gyönyörű színes műmelléklete: Neorgray Autal „Utolsó virágok” című képe, továbbá képek Herkommer Lotz Károly és Kaulbach Ferenc ecsetjéből, nemkülönbön egy sereg megrajzolt aktuálítás. Az évnegyed kezdete legjobb alkalom megismerkedni az „Uj Idők” szellemével és irányával. Aki ezt óhajtja, annak a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10 kivaságra ingyen küld mutatványszámot. Előfizetés ára negyedévre 4 korona.

Nyilt-tér.*

Tájékoztatásul.

Az **Első Leánykihásasítási Egylet m. ss.** és annak igazgatósága rövid idő óta céltáblál szolgál a leggyűlölködőbb és bosszuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságoétól, ferditésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az **Első Leánykihásasítási Egylet m. ss. kebelében semmi olyas nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgálhatna** s hogy ezen üzelmeh tisztán egy rendozett hajszára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtópert, az egyedüli védelmi eszköz, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mind ezen támadások ellen, már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904 nov. 30.

Az Első Leánykihásasítási Egylet Igazgatósága.

* E rovat alatti közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztő.)

336 szám 1904 vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bir. végrehajtó az 1881 évi LX tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbírósnak 1903 évi 2036 számú végzése következtében Dr. Wittchen Lajos ügyvéd által képviselt Kern Robert javára Kaufman I. S. ellen 300 Kor. s jár. erejéig 1904 évi március hó 12 én foganatosított kielégítési vjhajtás utján le és felülfoglalt s 2000 koronára becsült következő ingóságok u. m. házi-gazdasági felszerelések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csurgói kir. járásbírósnak 1904-ik évi V33 sz. végzése folytán 150 kor. 17 fill. tőkeköv. ennek 1903 november hó 10 napjától járó 5 0/0 kamata, 1/3 0/0 váltódij és eddig összesen 89 kor. 06 fillben bíróilag már megállapított költségek erejéig Berzencén leendő eszközlésére

1904 évi decz hó 6. napjának d. e 9 órája

határidőül kítűzetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csurgón 1904 évi nov. hó. 24-én

FONYÓ kir. bir vjhajtó.

4902. tkv. 1904.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csurgói kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a csurgói takarékpénztár r. t. vjhajtónak Jakab József és neje Vajda Mária vjhajtást szenvedettek elleni 1600 kor. tőkekövetelés s jár. iránti vjhajtási ügyében a csurgói kir. bíróság területén levő Jakab Józsefnek a csurgói 568. sztj. kvben A † 813 hrsz. (szőlő és présház az öreghegyen) alatt felvett ingatlanára 900 koronában.

Jakab Józsefnek és neje Vajda Mária a csurgói 1652. sztj. kvben A † 1745 (b. hrszám) szántó a temetői táblában) alatt felvett ingatlanára 750 K.-ban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlan

1905 jan. 11-én d e 9 órakor a tkvi hatóság helységében megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alul is eladani fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 0/0-át v. 90 koronát és 75 koronát készpénzben vagy az 1881 60 tc 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891 nov. 1-én 3343 I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 60 tc 170 §-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű eltsmervényt átszolgáltatni.

Csurgón, 1904 okt. 15-én.

A kir. jbg mint tkviatóság

Csillag kir. albiró.

Hirdetések.

Köhögés rekedtség, hurut ell. nincs jobb

RETHY-féle

pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY félélet kérjünk, mivel sok hasznaltalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.
Csak RETHY félélet fogadjunk ell!

Hirdetések

juátányos áron felvétetnek

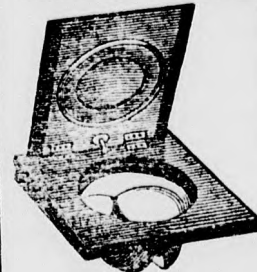
a kiadóhivatalban.

Sok ezer ember egészsége

fogja megvédeni a legújabb, szabadalmazott

„Japán” kloset-ülés.

Minden árnyékszékre alkalmazható.

Vizöblítés nélkül!
Teljesen szagtalan!
A legnagyobb tisztaság!
Nem tagyhat be!
Nem dugulhat be!
Léghezátmentes!

Betegápolási cikkek. Szobaklosetek. Betegtoló kocsik.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Guttmann L. kloset-gyár

BUDAPEST, IV., Városház-utca 2. szám

(Egykori Lajos utca sarán.)

VILÁGHIRŰ

a „REKORD” festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített Számos (kir. körjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj, aquarell- és pastellfestésben
fenykép után 48—63 cm. nagyságban ára . . . . . 20 korona.
Legfinomabb kivitelű *Blom-, Platin- és krétarajz* ára . . . . . 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítenk mindenkinek *teljesen ingyen*, ha részünkre 3 rendelést szerez és azokat egyenkint, vagy egyszerre beküldi.

„REKORD”

festészeti műintézet

Budapest, VII. Rottenbiller utca 46.

5—20

Bámulatos olcsó kerítések!

Vágó Lajos

épület és géplakatos, sodrony fonat- és kerítés szövet fonodája
OSURGÓ (Somogyim.)

Ajánlja sodrony fonodáját, mindenféle **parkok, kertek, szőlők, udvarok, vadaskertek** stb. bekerítésére.

Ugyiszintén **vaskerítések** és **vaskapuk** legdiszesebb kivitelét.

Kivánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál.

A vidéken lakó családoknak

melleslegtelten
a higiénikus és teljesen szagtalan
osasz. és kir. szabadalmazott

szobaklozet,

mely mint elegáns butoradarab, bármilyen lakásban elhelyezhető.

Patentoló kocsik

Hyg. köpcseszek

Bidetek és irrigátorok

Mosdó- és fürdőkádak.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld

GUTTMANN L.
olozet-gyár

Budapest, IV., Városház-utca 2. szám
(Kossuth Lajos-utca sarkán.)

A leghirebb kötőgépek házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyár

magyar képvisellete

BUDAPEST VII. Erssébet k. 23

részletfizetésre is kapható.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára

Fogl József Lajos.

Egy használt pénzszekrény

megvételre

kerestetik.

Hol? Megmondja a

kiadóhivatal.

Ne vegyen senki hangszert

míg **Reményi Mihály** műhangszerész cs. és kir. szabadalom tulajdonos, a Magyar Királyi zene-akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44/II.

PÉNZ

4 1/2 00-os

törlesztéses kölcsönöket nyújtok budapesti és külföldi elsősorú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre *gyorsan és diszcretten*.

Bank- és magánadósságok convertálása

LANG SAMU Budapest. VI., Nagymező-u. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.
— Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. —

Osztálysorsjegyek: 1/2 K 12.—, 1/2 K 6.—, 1/4 K 3.—, 1/8 K 1.50

(Válaszbélyeg)

GUMI-SÁRGZIPÓK

(kalocsni.)

vizmentes gumi hócipők meleg teveszőr béléssel, férfiak, nők és gyermekek részére; teljesen vizmentes gumi-vadász-csizmák férfiak részére, legjobbnak bizonyult minőségben, eredeti orosz gyártmány a szt.-péteri gumiczipőgyár gyártmánya

KORCSOLYÁK HALIFAX, JACKSON HAINES, GAZELLA és COLUMBUS

Legjutányosabb árban kapható

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

VI. ANDRÁSSY-UT 2 SZ.

Arjegyzéssel

ingyen és bérmentve

szolgálok.

